

UNIUNEA DE RAMURĂ NAȚIONALĂ A
COOPERATIVELOR DIN SECTORUL VEGETAL
– U.N.C.S.V.

31 AUGUST 2020, București

PREOCUPĂRI ȘI PROVOCĂRI ALE COOPERATIVELOR AGRICOLE DIN ROMÂNIA

Scopul Uniunii de Ramură Națională a Cooperativelor din Sectorul Vegetal – U.N.C.S.V. este eficientizarea activității cooperativelor agricole ce activează în România, creatoare de valoare adăugată, perene, în concordanță cu principiile cooperatiste și distribuirea echitabilă a rezultatelor cooperativei în funcție de activitatea economică a fiecărui membru.

Sunt dovezi istorice că, mai ales în perioadele de criză, cooperativele agricole sunt alternative de echilibrare economico-socială și suntem convinși că vor continua să întărească această realitate și în contextul actualei crize provocate de pandemia de coronavirus.

Cooperativele agricole vor avea un impact major în echilibrarea balanței comerciale, al creșterii valorii adăugate producției primare și consolidării rolului fermierilor în cadrul lanțului agricol și alimentar pentru a oferi prețuri accesibile pentru consumatori și corecte pentru fermieri. Aceasta se poate asigura dacă membrii și cooperativele respectă legea, funcționează din punct de vedere comercial, sunt autonome, independente financiar și rentabile.

La data de 31.12.2018 în România figurau ca fiind înființate **1.507 cooperative agricole**. Dintre acestea, numai **655** cooperative (43,46%) au depus bilanț pentru anul fiscal 2018 și **263** au înregistrat o cifră de afaceri mai mare decât 0 (17,45%), care au generat o cifră de afaceri de 1,358 miliarde lei (291.227.917 EURO) și venituri totale de 1,378 miliarde lei (295.563.929 EURO). Acestea au **1.014 angajați** și **7.503 membri** cooperatori. **262 cooperative** au obținut **profit** în 2018 (40% din cele care au depus bilanț). **Profitul** brut total la nivel național a fost de **23.758.471 lei**. **Marja profitului** (% din cifra de afaceri) este de **1,54%**. Apreciam că

Str. Vasile Lascăr nr. 5-7, Sector 2, București

Contact: florentinbercu@uncsv.ro/ tel. 0722156961

Nr. de identificare în Registrul European de Transparență: UNCSV 980626731529-57

**UNIUNEA DE RAMURĂ NAȚIONALĂ A
COOPERATIVELOR DIN SECTORUL VEGETAL
– U.N.C.S.V.**

este o etapă incipientă a consolidării cooperativelor, în care marja profitului este mică, deoarece profitul se formează la nivelul membrilor pentru acoperirea costurilor acestora.

Realizând o analiză a indicatorilor financiari la nivelul cooperativelor agricole din România, observăm că gradul de capitalizare este de cca 5%. Aceste valori reflectă gradul scăzut de capitalizare al cooperativelor agricole, finanțarea activelor fiind realizată prin capital atras sau împrumutat pentru finanțarea activelor înaintea capitalului propriu. O creștere a volumului de activitate derulată prin cooperativele agricole, conduce la creșterea profiturilor obținute care ar putea fi reinvestit la rezerve, conducând astfel la creșterea capitalurilor proprii. Un grad superior de capitalizare reflectă angajamentul pe termen lung al membrilor cooperatori pentru dezvoltarea sustenabilă a cooperativei.

Lichitatea curentă scăzută, constantă, de cca 1.14 indică dificultatea cooperativelor în achitarea datoriilor pe termen scurt, starea financiară a cooperativelor aflate în această situație fiind nefavorabilă pe termen scurt. Rata curentă este îmbunătățită în situația contractării unor împrumuturi pe termen lung, ceea ce ar putea conduce la o creștere a cash-flow-ului și implicit a activelor curente.

Valoarea mediană la nivel de sector, indică faptul că mare parte a cooperativelor nu au realizat investiții, ponderea activelor imobilizate în total active fiind ne semnificativă. Ponderea elementelor patrimoniale ce servesc cooperativele în mod permanent necesită îmbunătățiri.

Rata profitului net are valori scăzute la nivel de sector, ceea ce indică faptul că profitabilitatea cooperativelor agricole este scăzută datorită rolului socio-economic pe care îl are și pentru că scopul principal este menținerea în competiția de pe piața unică, a membrilor, capitalizarea acestora și adăugarea de valoare adăugată producției primare a membrilor.

Dintre cooperativele agricole care au înregistrat profit circa 51,15% au fost înființate în perioada 2016 – 2018. O pondere semnificativă o au și cooperativele cu peste 5 ani vechime (30,92%), în timp ce cooperativele cu peste 10 ani vechime au o pondere de numai 5,73%.

UNIUNEA DE RAMURĂ NAȚIONALĂ A
COOPERATIVELOR DIN SECTORUL VEGETAL
– U.N.C.S.V.

În patrimoniul cooperativelor profitabile regăsim 68,93% din activele imobilizate ale cooperativelor agricole din România. Pentru 27% dintre acestea (71 cooperative), valoarea activelor este mai mare decât 100.000 lei, în timp ce valori ale activelor mai mari de 1.000.000 lei regăsim numai în 10,31% dintre cooperative (27 cooperative). Astfel, rezultă că **investiții considerabile au fost realizate de un număr redus al cooperativelor ceea ce necesită o altă abordare legislativă și fiscală pentru dezvoltarea și consolidarea sistemului cooperatist modern în România.**

Există un decalaj enorm între nivelul de dezvoltare al cooperativelor din UE și a celor din România. Toate cooperativele agricole active în acest moment în România, au împreună o cifră de afaceri mai mică decât a unei singure cooperative agricole medii din UE. Fără un mecanism stimulat, cooperativele noastre nu au nici o șansă să recupereze acest enorm decalaj.

Este responsabilitatea noastră comună să dăm o șansă reală de dezvoltare cooperativelor noastre și implicit agriculturii românești.

Constatăm că există în România foarte multe pseudocooperative sau SRL-uri cu nume de cooperativă agricolă care doar profită de oportunități/facilități și care apreciem că vor abandona această activitate imediat ce nu va mai fi stimulată.

Este nevoie de însănătoșirea sistemului cooperativelor agricole prin legislație, pentru a da o șansă reală dezvoltării și consolidării acestora în interesul membrilor pe termen mediu și lung.

La această dată, din analiza noastră apreciem că sunt câteva aspecte necesare și utile care au fost preluate urmare a propunerilor realizate și susținute de UNCSV, urmare a consultării cooperativelor din toate sectoarele.

Realizările de până acum în domeniul legislației și funcționării cooperativelor agricole trebuie să fie întărite în direcțiile următoare:

UNIUNEA DE RAMURĂ NAȚIONALĂ A
COOPERATIVELOR DIN SECTORUL VEGETAL
– U.N.C.S.V.

1. Menținerea perioadei de probă la membri asociați conform legislației în vigoare în prezent, respectiv art. 9 b¹ modificat prin Legea nr. 21/2019. Numărul de membrii cooperatori per cooperativă a scăzut de la 7.58 în 2015 la 5.49 în 2018. Conform legislației în vigoare, numărul minim de membri într-o cooperativă este de 5. Prin introducerea perioadei de probă pentru o perioadă de maximum 1 an în 2019, a crescut numărul mediu de membri din cooperative la 6.3. **Este foarte important să fie menținută această prevedere. Prin relaxarea/slăbirea de conținut a lit. b¹ a art. 9, nu va mai crește numărul mediu al membrilor cooperatori deținători de părți sociale, iar aceste cooperative nu se vor dezvolta și nu vor rezista în timp, menținându-și activitatea doar atât cât vor primi facilități, respectiv maximum 5 ani. Ulterior vor fi abandonate, nu vor mai depune bilanț sau vor depune pe 0, sau la sume infime precum cele 40% din cooperativele agricole existente la nivelul anului fiscal 2018.**

Cu cât cooperativele agricole au mai mulți membri cu părți sociale care respectă obligațiile și drepturile din Legea Cooperăției Agricole, cu atât mai repede o să se consolideze cooperativa, o să reziste mai mult în timp, o să mențină membrii în competiția de pe piața unică, o să se capitalizeze, o să adauge valoare adăugată producției primare prin intermediul cooperativei și astfel vom avea produse locale de calitate la prețuri corecte.

Pentru a asigura relațiile corecte între membrii și cooperative, atunci trebuie ca membrilor asociați care au mai mult de 1 an de colaborare prin intermediul cooperativei să li se ofere participarea la capitalul social și la ședințele Adunării Generale.

2. Este corectă încadrarea membrului asociat ca și membru cooperativ la lit. b² art. 9, doar dacă este prevăzută clar și se respectă perioada de probă aplicabilă azi, pentru a vedea dacă este serios, respectă obligațiile pe care le are, înțelege principiile cooperatiste și le asumă și vrea să lucreze în aceste condiții.

UNIUNEA DE RAMURĂ NAȚIONALĂ A
COOPERATIVELOR DIN SECTORUL VEGETAL
– U.N.C.S.V.

3. Definirea și introducerea termenului de gospodărie țărănească la lit. h) a art. 9 pentru a se asocia în cooperative, nu este necesară în această lege. Aceștia sunt implicați și pot fi cooptați și în prezent.

Soluția pentru a ajuta gospodăriile țărănești să se asocieze și să beneficieze așa cum se declară, este să fie cooptați cu părți sociale primiți în AGA, dat drept de vot și distribuit rezultatele cooperativei și către ei, nu doar declarativ și folosiți în scop de marketing pentru a amesteca produse industriale cu „tradiționale” și a le valorifica ca fiind toate „tradiționale”. Acest lucru va crea probleme în transpunere și respectare, iar beneficiile vor rămâne tot la procesatorul sau procesatorii care au înființat cooperativa.

4. Pentru creșterea gradului de capitalizare este foarte important ca la art. 45 alin. 3 din Legea Cooperăției Agricole, distribuirea profitului prin dividende să fie realizată proporțional cu participarea la realizarea cifrei de afaceri a membrilor deținători de părți sociale, respectând prevederile alin. 2 ale art. 45 și prioritizând dezvoltarea cooperativei și a rolului social.

5. Repartizarea sumelor din dividende către persoane fizice sau juridice care nu dețin părți sociale, respectiv clienți/membri asociați, este ilegală și conduce la dublă impozitare. Dacă Adunarea Generală a membrilor unei cooperative care au membri asociați dorește să le achite o parte din profitul realizat, atunci trebuie să fie corecți cu ei de la început și să le plătească un preț mai bun pentru produsele livrate prin/către cooperativă.

6. Cooperativele agricole se înființează pentru a servi interesele membrilor cu părți sociale în conformitate cu principiile cooperatiste.

Am propus, susținut și s-a aprobat inițial schimbarea mecanismului de acordare a facilităților prin raportarea la „cantități de stocuri” în proporție de minimum 70% provenit din tranzacții cu/pentru membrii cooperatori și/sau din producția proprie, aceasta venind în sensul actualelor prevederi ale Legii cooperăției agricole, care prevăd că până la 30% din tranzacții se

UNIUNEA DE RAMURĂ NAȚIONALĂ A
COOPERATIVELOR DIN SECTORUL VEGETAL
– U.N.C.S.V.

pot face cu nonmembri. Practic aici nu s-a promovat nici o modificare a legii, ci doar am întărit faptul că pentru tranzacții prin/către Cooperativă de minimum 70% provenite de la membri, se pot acorda facilități fiscale care să stimuleze consolidarea și dezvoltarea Cooperativelor și a membrilor. **Este soluția optimă în acest moment pentru stimularea dezvoltării pe principii corecte și transparente a cooperativelor agricole din România, de a le crea premisele menținerii în timp, astfel existând și peste 10-20-30-50 de ani, precum în occident.**

Este vizibilă diferența enormă între baza materială și amploarea cooperativelor la nivel European față de ceea ce există în România. Am propus și susținut înlocuirea mecanismului limitativ al facilităților care nu sprijină dezvoltarea durabilă a cooperativelor din România, cu un mecanism stimulativ care consolidează cooperativele agricole.

7. Același mecanism stimulativ a fost propus și susținut și în cazul scutirii de la plata impozitului pe proprietate de la art 76 lit. e¹ pentru terenurile deținute de cooperativă și folosite în interesul comun al membrilor.

Propunem să se mențină și în Raportul înlocuitor al Plx 459/2019 a mecanismului stimulativ al facilităților fiscale pentru cooperative. În caz contrar, apreciem că este normal și corect să nu mai existe prag limitativ.

Mesajul UNCSV este clar, răspicat și transparent.

Cooperativele agricole nu sunt pentru toată lumea, ci doar pentru cei care cunosc, înțeleg și își asumă să respecte principiile cooperatiste valabile la nivel internațional. Limitările și constrângerile impuse de acestea garantează succesul dacă sunt respectate și implementate cu corectitudine, transparență și profesionalism în interesul membrilor care dețin părți sociale și al comunității din zona unde își desfășoară activitatea.

Facilitățile și prioritizarea în accesul fondurilor europene nerambursabile se acordă tocmai pentru a suplini aceste constrângeri impuse de forma de organizare. Cei care nu doresc

UNIUNEA DE RAMURĂ NAȚIONALĂ A
COOPERATIVELOR DIN SECTORUL VEGETAL
– U.N.C.S.V.

aceste limitări, își pot desfășura activitatea în cadrul SRL-urilor sau altor forme juridice economice.

A sosit momentul în care cei care sunt puși pe combinații legate de asocierea în cooperative trebuie să renunțe la acest lucru și să-și reorienteze activitățile către alte forme juridice.

Cei care le-au înființat, nu funcționează, prezintă cifră de afaceri zero și încearcă să modeleze legislația pentru a le fi permisivă, favorabilă, trebuie să se îndepărteze, reorienteze către alte forme juridice și să lase cooperativele agricole din România să urmeze făgașul firesc al dezvoltării și consolidării pentru a avea o șansă să fie competitive și rezista pe piață conform principiilor cooperatiste.

Avem exemple de cooperative agricole de succes funcționale care arată reziliența sistemului cooperatist modern și în România, motiv pentru care ne dorim susținerea acestui vlăstar pentru a deveni un stejar puternic.

Cu respect,
ÎMPREUNĂ PENTRU VIITOR,
Echipa U.N.C.S.V.